

CZY WIESZ, ŻE?

Data publikacji 29.01.2021

Czy wiesz, że wiele zachowań nagannych społecznie uregulowano w Kodeksie wykroczeń? Cześć VII.

W ramach Projektu „Czy wiesz, że?”, często Państwo zadajcie pytania o kwestie odpowiedzialności za tzw. drobne czyny, mniej dolegliwie społecznie. Czy są one jednak mniej dokuczliwe w naszym codziennym życiu?

W dniu dzisiejszym kontynuujemy dla Państwa cykl informacji na temat funkcjonowania w polskim systemie prawnym, Kodeksu wykroczeń. W kolejnych edycjach będziemy dalej zgłębiać ten przepis prawa, który jest bardzo często stosowany w działaniach Policji.

Przypominamy: „Nieznajomość prawa szkodzi”. Nawet jeżeli osoba nie wiedziała, że dane zachowanie może skończyć się odpowiedzialnością za popełnienie wykroczenia, to może ją spotkać odpowiedzialność. Ważne jednak, by czyn był zabroniony przez prawo oraz by był uznany za społecznie szkodliwy. Obie te przesłanki muszą być spełnione łącznie.

Policjant może poprzestać na zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego, jeżeli jest to wystarczające dla wdrożenia sprawy wykroczenia do poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego.

W dniu dzisiejszym rozwijamy temat dotyczący zastosowania środków oddziaływania wychowawczego przez policjanta.

Zgodnie z Kodeksem wykroczeń w stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwróceniu uwagi, ostrzeżeniu lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.

Pamiętaj: Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Okolicznościami uzasadniającymi zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego, są w szczególności:

- przywrócenie stanu poprzedniego;
- naprawienie wyrządzonej szkody;
- przeproszenie pokrzywdzonego;
- zapewnienie ze strony sprawcy niepopowielniania w przyszłości podobnego czynu zabronionego;
- wykonanie zaniechanego obowiązku.

Decyzję o zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego podejmuje:

- policjant ujawniający wykroczenie, jeżeli środek ten stosuje bezpośrednio po ujawnieniu popełnionego przez sprawcę wykroczenia;
- policjant prowadzący czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie, jeżeli okoliczności uzasadniające zastosowanie tych środków zaistniały w toku prowadzonych czynności.

Ważne: Nie stosuje się środków oddziaływania wychowawczego w przypadku wykroczeń, za które orzeka się środek karny.

Czym jest środek karny?

Środkami karnymi są:

- zakaz prowadzenia pojazdów;
- przepadek przedmiotów;
- nawiązka;
- obowiązek naprawienia szkody;
- podanie orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości w szczególny sposób;
- inne środki karne określone przez ustawę.

Ważne: Jeżeli przepis Kodeksu przewiduje zastosowanie środka karnego, wówczas nie można liczyć wyłącznie np. na pouczenie.

Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie zamyka drogi do skierowania wniosku o ukaranie do sądu albo nałożenia grzywny w drodze mandatu karnego.

Dokumentowanie: Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego bezpośrednio po ujawnieniu popełnionego wykroczenia oraz okoliczności będące podstawą do poprzestania na zastosowaniu tego środka, policjant może udokumentować w notatniku służbowym, a w toku prowadzonych czynności wyjaśniających, dokumentuje w notatce urzędowej.

W przypadku zastosowania środka oddziaływania wychowawczego w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających, policjant sporządza wniosek o odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie do sądu oraz zawiadamia o zakończeniu czynności ujawnionych pokrzywdzonych i osobę zawiadamiającą o popełnieniu wykroczenia, pouczając ich odpowiednio o prawie do samodzielnego wniesienia wniosku o ukaranie w charakterze oskarżyciela posiłkowego (art. 27 § 1 i 2 k.p.w.) oraz do złożenia zażalenia na niewniesienie wniosku o ukaranie (art. 56a k.p.w.).

[Link do treści Kodeksu wykroczeń ►](#)

O projekcie informacyjno-edukacyjnym ["Czy wiesz, że?"](#)

Zachęcamy do nadsyłania własnych pytań z obszaru działań Policji do lidera Projektu – młodszego inspektora Krzysztofa Łaszkiewicza, Pełnomocnika Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka na adres: krzysztof.laszkiewicz@policja.gov.pl